

På to hjul for svingende

Av Ellen Beate Dyvi

Tor Ingebretsen på Notodden, og kona Rigmor, synes verden tar seg best ut fra sykkelsetet. Man får nemlig tid til å se hvor man er, samtidig som det går fort nok til at man kommer seg noen vei. Og de har absolutt kommet seg et godt stykke. Det har blitt hele Norge på langs, og Europa litt både på langs og på tvers. Siden 1980 har ekteparet Ingebretsen syklet seg gjennom så å si hver eneste sommerferie, både med og uten barn.

Hvordan begynte dette egentlig?

– Det var kona, Rigmor, som lanserte ideen om sykkelferie for hele familien. Og den første turen gikk til Danmark i 1980, med alle tre barna. De to eldste, guttene, var tolv og ti og et halvt, og yngstejenta syv og et halvt. Jeg husker godt at vi syklet som en gåseflokk gjennom København, med meg foran, Rigmor bak og de tre ungene i midten. Året etter var guttene på speiderleir mens resten av familien syklet fra Notodden til Kristiansand, og tok toget hjem. Så kom 1982, og da hadde vi en riktig langtur. Først England på langs, og så Danmark på tvers. Da var vi borte i fire uker, og alle fem var med. Siden er det blitt både Nederland, hele svenskekysten og Rallarvegen i forlenget variant for hele familien. Men etter hvert er ungene blitt store, og ferierer naturligvis ikke med oss lenger. Så nå har Rigmor og jeg syklet alene i mange år.

– Ja, dere har syklet hele Norge på langs har jeg hørt. Når var det?

– Det har gått litt etappevis. Men den store Nord-Norge-turneen hadde vi i 1996 og 1997. I '96 syklet vi først fra Trondheim til Bodø, og hadde tenkt å gi oss der. Men siden vi var så godt i gang, og hadde tid, syklet vi like gjerne helt til Tromsø den sommeren. Det betyr ikke at vi tar spesielt lange dagsetapper eller er ute etter å prestere på noe vis. Vi tar

det med ro og hygger oss underveis, og kjører ikke noe macho-opplegg på noen som helst måte. I 1997 fløy vi til Tromsø med syklene og fortsatte turen der vi slapp året før, med Grense Jakobselv som mål. Der fant vi verdens minste campingplass, hvor vi ble tatt svært godt i mot som eneste gjester. Der overnattet vi før vi syklet vestover til Kirkenes, og tok hurtigruta tilbake til Tromsø.

– Og siden har dere syklet sørover i Europa?

– Ja, etter at datteren vår flyttet til Sveits i 1991 har vi syklet mye i Europa. Og i 1998 fikk vi den ville ideen at vi skulle starte hjemmefra og besøke alle barna våre per sykkel. Første dag syklet vi fra Notodden til Porsgrunn der vi har én sønn, og neste dag stoppet vi i Stavern, hvor den andre sønnen var på hytte med sin svigerfamilie. Samme kveld tok vi båten fra Larvik til Fredrikshavn, hvorfra vi startet ferden mot datterens nåværende hjemby, Nyon i Sveits, litt nord for Genève, ved Lac Lemman, eller Genfersjøen som mange kaller den.

– Hvordan bor dere underveis på en slik tur?

– Vi satser på liten oppakning og har ikke med telt eller noe slikt. Det eneste jeg insisterer på å ha med, og som veier en god del, er skikkelig fotoutstyr. Det blir mange fotostopp, for å få med bygningsmessige detaljer, farger, former.

Vi liker å få med oss kultur når vi er på tur, og sjekker alltid plakater og oppslag underveis for å se om det er noe som skjer akkurat der vi er akkurat den dagen. Av og til har vi vært heldige. Jeg husker spesielt godt en klokkenist som ga oss en spesiell konsertopplevelse i et klokketårn i en liten nederlandsk by

Rigmor og Tor Ingebretsen ved ankomsten til franske Archachon under hetebølgen sommeren 2003. Foto: Trine Arnaud.

i 1983, og to franske sigøynere med gitar på en restaurant i Ste Maries de la Mer en varm kveld i 1999. I fjor var vi til stede i det praktfulle Grand Theatre i Bordeaux, og fikk med oss de fire finalistene i en internasjonal konkurranse for strykekvartetter. Dessuten unner jeg alle vår spesielle sommeropplevelse; å sitte på en fortausrestaurant i Nyon i juli og lytte til lokale jazzmusikere, mens kveldssolen skinner på Mont Blanc på motsatt side av Lac Lemman. Det svinger.

Når det gjelder overnatting, finner vi alltid et ledig hotellrom. Der det er et litt stort veikryss, er det som regel også et sted å overnatte. Det har aldri vært noe problem. Og syklene blir alltid vist rørende omsorg. Enten får de stå bak resepsjonen, innenfor stuen eller i frokostsalen, selv om det også har hendt at vi har båret dem opp i tredje etasje, og parkert dem utenfor rommet vårt. De skal i hvert fall ikke stå på gaten. Hærverk har vi aldri opplevd, og det som

Tor Ingebretsen med Europakartet der alle sykkelstrekningene gjennom årene er tegnet inn.
Foto: Ellen Beate Dyvi.

har vært av uhell har begrenset seg til punkteringer. Sykling er populært og vekker sympati nedover på kontinentet. Selv om trafikken er tøff er bilistene veldig hensynfulle overfor sykklister. Der er Norge et u-land. Mens Danmark og Nederland utmerker seg som de landene der det er best tilrettelagt for sykling. Og i Frankrike er sykling nasjonalsport. Der er herr og fru ute og sykler i helgene, med det proffeste utstyr. Skulle tro de var deltakere i Tour de France alle sammen, bortsett fra de 30 ekstra kiloene mange av dem har på kroppen.

– Og nå har dere parkert syklene i Frankrike?

– Ja, i 2002 tok vi fly til Hahn i Tyskland og syklet derfra til Sveits, hvor vi lot syklene bli igjen. Det har ellers aldri vært noe problem å frakte syklene med fly. Det koster som oftest

ingenting heller, man må bare pakke dem inn i plast og få dem sendt som spesialbagasje, siden de har en annen fasong enn koffertter. Med tog, der det er mye mer plass, og særlig med NSB, er det av en eller annen grunn atskillig mer komplisert å få fraktet en sykkel.

Men vi lot altså syklene være igjen i Sveits for to år siden, og i fjor syklet vi fra Nyon til Archachon, seks mil vest for Bordeaux. Der har datteren vår og hennes mann en ferieleilighet, hvor syklene nå står. Så det blir utgangspunktet for sommerens sykkelstur. Da skal vi tilbake til Nyon, etter en litt annen rute enn i fjor, for å se noe nytt. Det med å oppleve nye landskap og se nye steder synes vi er noe av poenget med denne måten å feriere på. Vi starter litt tidligere i år, og begynner ferien med en fødselsdagsfeiring i Spania i juni. Vi håper også på litt mindre

varme enn i fjor, da hetebølgen herjet Europa. Da vi nådde Archachon var det 35 grader, og det meste vi hadde var 38. Vi kunne ikke stoppe, i hvert fall ikke hvis det ikke var et tre å søke skygge under. Så lenge vi var på sykkelen var det i hvert fall litt lufting. Da gjaldt det å drikke nok vann.

– Hvordan trener dere foran disse langturene?

– Vi sykler til og fra jobben, fem kilometer hver vei, fra tidlig om våren til så langt det er mulig utpå høsten. Og dessuten tar vi noen langturer i helgene på våren og tidlig på sommeren. Sykling er en vår- og sommeraktivitet for oss, mens sensommer og høsthelgene blir brukt til fotturer, og på hytta på fjellet. Fjellturer er min favorittaktivitet, mens syklingen som sagt var Rigmors idé.

– Hvor lenge har dere tenkt å fortsette med denne formen for ferie?

– Til vi ikke har kontroll lenger. Og det kan bli lenge til. På sykkel kan man styre tempoet helt selv, og det kreves ingen spesielle ferdigheter. Snart er vi pensjonister og kan bruke all den tiden vi vil. Målet har lenge vært Gibraltar, sier han og peker på det store kartet sitt, der han har streket opp alle distansene han har syklet sammen med kona, og ungene da de var små. Vi har sans for langturer av alle slag. Det gir perspektiv, og på sykkel får man en riktig følelse av dimensjoner og avstand. Dessuten synes jeg det er noe som mangler når jeg en sjelden gang er på tur med bil og tar inn på hotell. Da kommer jeg til velvære og luksus på en litt ufortjent måte, føler jeg, sier Tor Ingebretsen, som gleder seg til sommerens nær forestående sykkelstur. ■